

Naciji spustili leteče bombe proti Amerikancem

PREMIJE MED RUSI IN FINCI JE PODPISANO

Pogoji bodo objavljeni
pozneje, naznanja
Moskva. Rdeča vojska
šest milj od Rige

LONDON, 19. septembra. — Rusija in Finska sta danes podpisali premirje, ki je končalo drugo vojno med njima iz leta 1939, medtem ko so Finci vodili nenapovedano vojno proti svojim bivšim nacijskim zaveznikom.

Moskovski radio pravi, da je bilo premirje podpisano po zavržitvi pogajanj v Moskvi, ki so se začela 14. septembra. Pogajanjem so prisostvovali britski predstavniki, ki so skupno z Rusi zastopali vse Združene narode.

Rusija obdrži finska prometna sredstva

Kakor poroča Moskva, bodo pogoji premirja objavljeni pozneje. Za Združene narode je premirje podpisal gen. Ždanov, za Finsko pa člani finske delegacije.

Neuradno se poroča, da bo Rusija obdržala kontrolo vseh finskih prometnih sredstev do zaključka vojne in da se po zaključku sovražnosti upostavijo meje, ki so bile priznane leta 1941 po zaključku prve finsko-ruske vojne.

Rusi zavzeli 3.000 krajev v Baltiku

LONDON, sredi, 20. septembra. — Rdeča vojska je na četrti dan svoje velike ofenzive v Baltiku prodrla v neposredno bližino Rige in je do sedaj zavzela nič manj kot 3.000 naseljenih krajev.

Včeraj je ruska armada, ki prodira proti latvijski prestolnici, prodrla 25 milj daleč na 75 milj dolgi fronti.

Neko sovjetsko poročilo javlja danes zjutraj, da so Nemci dobili ukaz, da se ne umaknejo niti korak in da morajo braniti svoje postojanke do zadnjega moža.

TEČAJI ZA DRŽAVLJANSTVO

V tekočem tednu se vrši vpisovanje onih, ki si želijo preiskrbe ameriško državljanstvo. Pod pokroviteljstvom biroja državljanstva (Citizens' Bureau) se bo pouk vršil po različnih naselbinah, da se ugodno vsem, ki se ga želijo poslužiti. Pouk se bo vršil po enkrat na teden od 7. do 9. ure zvečer, za one, ki delajo ponoči pa se bo vršil poseben tečaj v Citizens' Bureau, 9. nadstropje Marshall poslopja na Public Square, v ponedeljek ali torek ob 9. uri zjutraj. Med drugimi prostori, kjer se bo vršil pouk, so tudi sledeči, ki se nahajajo v naselbinah, kjer žive v večini naši ljudje: Collinwood Library, 856 E. 152 St., Miles Park Library, Miles Park in E. 93 St., Norwood Library, 6405 Superior Ave. Biroj bo odprt vsak dan in

Fašistični rabelj v Rimu iztrgan policiji in ubit od razjarjene ljudske množice

RIM, 19. septembra. — Včeraj je razjarjena masa ljudi, broječa 7.000 oseb, vprizorila naval na justično palačo, kjer se je imela pričeti prva obravnava proti fašističnim kriminalcem, iztrgala pomožnega ravnatelja rimske jetnišnice Regine Coeli, ga smrtno pretepla in mu iztaknila oči, potem pa vrgla v reko Tiberio in držala pod vodo, dokler ni bil mrtev. Potem je bilo truplo obešeno z glavo navzdol ob zid jetnišnice, kjer je bil pod nemško okupacijo pomožni ravnatelj.

Linčni fašistični funkcionar je Donato Carreta, ki je imel nastopiti kot glavna priča za prosekucijo pri obravnavi proti Petru Caruso, ki je bil policijski načelnik, ko se je Rim nahajal pod nemško okupacijo.

Carreta je bil pomagač policijskega načelnika

Množica je zdvijala, ko je neka črna oblečena mati zakričala, da je Carreti plačala 150.000 lir, da bi rešila svojega sina, ki je med talci, katere so ustrelili Nemci, da je Carreta vzel denar, ampak da je bil sin navzlic temu ustreljen.

Caruso je uveličal silen teror med prebivalci mesta, ko se je Rim nahajal pod nemško okupacijo. Obravnava proti njemu se je imela začeti ob 9. uri. Italijanska policija je mirno gledala, ko je množica vdrla v sod-

Kako so bolgarski partizani vzeli vladu v svoje roke

SOFIJA, 15. septembra. — (Zakasnjen) — Ko se je princ Ciril, regent Bolgarije in stric mladoletnega kralja Simeona II., sredi noči zbudil iz spanja, je gledal v cev, katero je držal neki 18-letni fant, ki je na nepojasnjiv način dobil dostop v kraljevsko palačo.

Princ Ciril je po izrazu na fantovem licu prišel do zaključka, da je pripravljen ustreliti njegovo kraljevsko visokost brez pomisleka, ako bi se kaj upiral.

Ciril se je torej skopal iz postelje, si nadel obleko in marširal pokorno v vladno palačo, medtem ko mu je fant sledil s

puško v roki, in podpisal listino, s katero je legaliziral vladu Bolgarske narodne fronte, kateri je stal na čelu Simon Giorgijev, in katera je vzela Bolgarijo iz nemškega tabora in jo postavila na stran zaveznikov.

To se je zgodilo 9. septembra. Partizani so obkolili vladna poslopja in aretirali vse kabinete članke z izjemo generala Ivana Marinova, vojnega ministra, ki je sedaj vrhovni armadni poveljnik. Poslali so 18 let starega fanta, da prižene regenta Cirila. Njegova kraljevska visokost in bivši premier Bogdan Filov se sedaj nahajata v hišnem arestu.

REDNA SEJA

Nocoj ob 7:30 uri se v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. vrši redna seja društva Waterloo Gdove št. 110 W. C. Seja je važna, ker se bo ukrepalo o veselici, ki se vrši 22. oktobra. Članice so vabljeni, da se udeležijo.

ZAROKA

Mr. in Mrs. John Cvek, 19700 Newton Ave., sporočata, da sta se zaročila njihovi hčerka Angie in Cpl. Frank Potočnik, sin Mr. in Mrs. Mathew Potočnik, 1258 E. 168 St. Cpl. Potočnik se nahaja na 14-dnevnom dopustu. — Čestitamo!

v četrtek od 6:30 do 8:30 ure zvečer, kjer se dobi dodatna pojasnila glede državljanstva.

Danski kralj je jetnik v svoji palači

STOCKHOLM, 19. septembra. — Tukaj se poroča, da je priletni danski kralj Christian X. s svojo družino za praktične svrhe jetnik v svoji palači, katero oblegajo nemški marinji. Ko so Nemci zasedli vladne urade, je ljudstvo širrom dežele dvignilo revolto, toda zadnje vesti delajo vtis, da so se nemiri polegili.

Kakor se poroča, je Svobodni danski svet objavil apel na ljudstvo, da preneha z boji, ampak da se generalna stavka proti okupatorjem nadaljuje do četrta kot protest proti razpustu danske policije, broječe 12.000 moč.

Holandci so metodični pri lovu na izdajice

MASTRICHT, Nizozemska, 19. septembra. — Holandci niso demonstrativni narod. Oni ne poljubljajo svojih osvobodilcev, niti jih ne obmetavajo s cveticami, temveč se samo široko smejejo. Lov za izdajicami v svoji sredi vršijo mirno in metodično.

V tujakšnji pobeljeni ječi se jih nahaja ogrog 400. Vse celice so natrpane in nagnetili so jih celo v podstrešje. Ženske so spravili v celice v podstrešju in vse imajo obrite glave. Nekateri patrijoti, ki se s tem niso strinjali, so povedali, da se je britje ženskih las prenehalo nekaj ur po osvoboditvi mesta.

Večina žensk so navadne vlačuge, ampak ena izmed njih je žena sodnika, ki je obtožena špijonaže. Nekateri so imele s seboj otroke.

Ti kvizlingi so mizerna bitja. Sedaj se tresejo kot psi ob misli, kaj jih čaka, kadar jih rojaki postavijo na zatožni klop, kamor gotovo pridejo, in kjer bodo sojeni strogo po zakonu.

Slehnri izmed njih trdi, da je njegova aretacija "strašna pomota." Delali so roka v roki z Nemci edino, ker so mislili, da je to potrebno. Res je sicer, da so mislili, da so Nemci že dobili vojno, ampak to ni imelo nobenega vpliva nanje. Bili so ves čas dobri in lojalni Nizozemci. Ampak nizozemski patrijoti, ki so poslušali te izjave, niso bili popolnoma nič ganjeni od teh zatrdil.

POGREB

Pogreb pokojnega Bernard Ukajanca se bo vršil v četrtek ob 9. uri zjutraj iz pogrebnega zavoda A. Grdin in sinovi v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

DEMOKRATSKI KLUB 32. VARDE

Seja Demokratskega kluba 32. varde se bo vršila nocoj ob 7:30 uri v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Državljeni so vabljeni na udeležbo.

Back the Attack!
BUY MORE THAN BEFORE

Nemški civilisti iz Aachena nočejo biti naciji

NEKO NEMSKO BEGUNSKO TABORIŠČE NEKJE V BELGIJI, 18. septembra. — Tukaj se nahaja 180 Nemcev iz Aachena, ampak skoro vsi do zadnjega trdijo, da niso bili nikdar naciji. Slovesno izjavljajo, da niso nikjer in nikoli imeli nobenih zvez z infamnimi aktivnostmi nacijske stranke.

Kar se tiče resničnih nacijev v mestu, vztrajajo vsi od prvega do zadnjega, so vsi zbežali proti Berlinu, predno so dospeli Amerikanci.

Ko je bila neka nemška mladenka vprašana, odkod prihaja, je odgovorila, da je njen dom v "Aix-La-Chapelle." To je namreč francosko ime za Aachen.

"Čudno se mi je zdelo," poroča neki časnikar, "zakaj naj bi nemško dekle rabilo francosko ime, potem pa sem si domislil, da je to storila morda radi tega, ker je govorila z Amerikancem."

Novi grobovi

MATH VALENTIC

Kot smo že včeraj poročali, je umrl Math Valentic, star 57 let, stanujoč na 6509 Edna Ave. Doma je bil iz Cetingrada, Slavonija, odkoder je prišel v Ameriko pred 41. leti. Bil je član društva France Prešeren št. 17 S. D. Z. Zapuška soprogo Mary, preje Opalek, rojena Intihar, štiri pastorki: Mary Kromar, Ella Škoda, Josephine Vehar in Anna Opalek, ter dva pastorka Franka in Henry Opalek. Pogreb se bo vršil v petek ob 9. uri zjutraj iz Zakrajškovega pogrebne zavoda v cerkev sv. Vida in nato na pokopališče Calvary.

MARY BENSA

V noči med ponedeljkom in točkom je umrla na svojem domu Mary Bensa, rojena Konič, stara 54 let, stanujoča na 15918 Huntmere Ave. Doma je bila iz vasi Vipolze pri Gorici na Primorskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 31. leti. Bila je članica podružnice št. 41 S. Z. Z. Tukaj zapuška žalujočega soproga Antona in dva brata Josepha in Johna Komick, v starem kraju pa tri sestre. Pogreb se bo vršil v petek ob 9. uri zjutraj iz pogrebne zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzetje in nato na Calvary pokopališče.

JOSEPH SEDAJ

V Huron Rd. bolnišnici je preminil Joseph Sedaj, stanujoč na 713 E. 160 St. Podrobnosti bomo poročali jutri. Pogreb oskrbuje Želetov zavod.

SESTANEK

Nocoj ob 8. uri se v starem poslopju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., vrši sestanek društvenih zastopnikov in ojih posameznikov, ki se nameravajo udeležiti Vseslovenskega kongresa, ki se vrši v Pittsburghu, Pa. Vabi se vse, ki se zanimajo, da pridejo na sestanek.

ANGLEŽI PRODRLI 50 MILJ V DVEH DNEH; SO V TRDNI ZVEZI S PADALNO PEHOTO

LONDON, 20. septembra. — Nemci so danes v obupnem poizkusu, da ustavijo Amerikance, začeli metati na ameriške čete v dolini reke Moselle leteče bombe, dočim so Angleži na severu v teku zadnjih 48 ur završili senzacijsko ofenzivo, ki jih je ponesla 50 milj dalje in se trdno spojili z zavezniškimi padalnimi četami na Nizozemskem.

Zavezniški glavni stan poroča, da so Nemci obrnili proti ameriški tretji armadi, katere vodi gen. George S. Patton leteče bombe, artilerijski ogenj in tanke.

Na Nizozemskem je britska armada, kateri poveljuje gen. Sir Miles Dempsey, dosegla zadnjo veliko skupino zračnih čet, ki se je spustila na zemljo na robu mesta Nijmegen.

Angleži v poziciji za vdor v Porurje

Druga britska armada je s tem kolebnila v pozicijo za vdor v nemško industrijsko okrožje v Porurje, medtem ko je pridrje oklopnih kolon skozi južno Nizozemsko postavilo Angleže v položaj, da udarijo Nemce v bok na skrajnem severnem koncu Siegfriedove linije.

Angleži se sedaj borijo na južnem bregu reke Wall Rene, in se torej nahajajo samo štiri milje od Nemčije.

2.000 letal v akciji za nemško fronto

Zavezniška zračna sila je včeraj vprizorila enega največjih napadov na nemške železniške naprave tik v ozadju fronte. V

akciji je bilo nad 2.000 letal, med katerimi je bilo 700 letečih trdnjav.

Bombardiranih je bilo sedem važnih kolodvorov v zaledju. Poročila s fronte javljajo, da naciji polagoma prihajajo k sebi po iznenadenju, katerega je povzročilo pristanje zavezniških padalnih čet v ozadju njihov črt na Nizozemskem, in da se njihov odpor veča.

Močno ojačeni nemški oddelki v zapadni Nizozemski, katerim preti zajetje v pasti, so včeraj pričeli s protinapadi.

Nemci bodo tepeni pred koncem leta, pravi Monty

LONDON, 20. septembra. — Feldmaršal Sir Bernard Montgomery, vrhovni poveljnik zavezniških sil na kopnem in v zraku na severni fronti, je včeraj rekel svojim četam v Belgiji, da bo vojna proti Nemčiji sigurno končana pred koncem tega leta.

"Jaz bi rad rekel, da nima pomena, da bi trveli naravnost v Berlin danes ali ta teden," je rekel britski poveljnik. "Posel bo tam lažji, ako boste Nemce poprej porazili ali jih nagnetli skupaj kot ujetnike."

Kratke vesti

GOV. DEWEY VČERAJ GOVORIL V OREGONU

PORTLAND, Ore., 20. septembra. — Gov. Dewey je imel nocoj tu govor, v katerem je ostro napadal predsednika Roosevelt, čes, da ni nič bolj nenaodestljiv kot kateri koli drug predsednik Zed. držav. "Na svetu sploh ni nenaodestljivih ljudi," je rekel Dewey. "Ako je naša republika po 150 letih samovlade odvisna na brezkončno nadaljevanje enega moža v uradu, potem so nade mož, ki so se borili za Izjavo neodvisnosti in ustavo, prišle, v nič." Vlak, s katerim se vozi Dewey, je imel tekom dneva nesrečo, vsled česar je bil prihod republikanskega kandidata v mesto za štiri ure zakasnjen.

SAWYER IMENOVAN ZA POSLANIKA V BELGIJI

WASHINGTON, 19. septembra. — Tu se je danes zvedelo, da je predsednik Roosevelt imenoval Charles Sawyerja, ki je bil leta 1938 demokratski kandidat za guvernerja v Ohiju, poslanikom Zed. držav v Belgiji. Kdaj bo njegovo ime predloženo senatu v potrdilo, ni znano.

ZDRAVNIK ODSTRANIL VREČICO S SRCEM

ERIE, Pa., 19. septembra. — Dr. J. W. Schilling je včeraj izvršil na 19-letnem Jack Ham-

Vesti z bojišč

Umrli - ranjeni - ujeti

John in Frances Bergant, 19706 Cherokee Ave., sta prejela brzjavno sporočilo od vojne tajnika, da je njun sin Pfc. Andrew Bergant ob 26. avgusta med pogrešanimi v Franciji. Odšel je k vojakom 25. marca 1943, preko morja je bil poslan letos za velikonoč. Ranjen je bil 31. julija letos, in se vrnil zopet v vojni metez v avgustu.

Predno je odšel k vojakom je bil uslužben pri Euclid Road Machinery Co. Poleg njega sta še dva sinova družine v vojaški službi. Sgt. John se tudi nahaja nekeje v Franciji. Sgt. Steve pa se nahaja v Angliji.

Raton, New Mexico. — Tukaj je umrla Mary Phillipic, stara 64 let in članica društva 297 SNPJ. Zapuška moža, tri sinove, dve hčeri in mnogo vnukov. merju operacijo, tekoma katere je odstranil vrečico s srcem. Operacija je uspešna in mladenič je na poti okrevanja.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year - (Za celo leto) \$6.50
For Half Year - (Za pol leta) 3.50
For 3 Months - (Za 3 mesece) 2.00
By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year - (Za celo leto) \$7.50
For Half Year - (Za pol leta) 4.00
For 3 Months - (Za 3 mesece) 2.25
For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year - (Za celo leto) \$8.00
For Half Year - (Za pol leta) 4.50
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

SEDAJ JE POZABLJENO IN ODPUŠČENO ...

"Kmečki glas" je kot glasilo Slovenske osvobodilne fronte v aprilu tekočega leta prineslo sledeči članek:

"Pozabljena so Hitlerjeva vsa grozodejstva od Poljske do besnenja po Sloveniji. Kdo od današnjih "pobožnih" Hitlerjevih slug se danes še spomni, da je Hitler na Poljskem pobil na tisoče duhovnikov in zasmehljivo prezirajoč vsako človečnost dopustil, da je njegova vojska onečaščala celo mlade redovnice po vojaških javnih hišah. Kdo se še zmeni zato, da je bila na Poljskem zatrt vsaka sled verskega življenja? Pozabljena so vsa izgnanstva duhovnikov z Gorenjske in Štajerske, pozabljena je celo zaplomba cerkvenega imetja v teh krajih. Komu je še mar zasramovanje, ki so ga morali preživeti duhovniki na Štajerskem, ko so v zasmeh mestni drhali morali pometati mestne ulice, čistiti stranišča v taboriščih in se v zabavo gestapovcev loviti slepe miši kakor mali otroci ali pa smrkovskim nemškimi policajem poljubovati škornje.

"En sam tak primer mučenja in javnega zasramovanja naj nam očita ta "pobožni" in "pozabljivi" zbor, ki očita Osvobodilni fronti toliko grozodejstev. Ga ni! Res pa je, da so partizani obračunali z nekaterimi duhovniki, ker so bili fašistični ovaduh. Kdo je spremenil mišljenje tistih duhovnikov, ki so pred tremi leti po nemških zaporih upirali oči v Rusijo in rdečo armado in se prav zavedali, da edino ta sila lahko še reši slovenski narod pred iztrebljenjem? Tudi nekateri od teh danes mašujejo švabobranci, domačim gestapovcem in pozabljajo na borbo za slovensko svobodo.

Veliko zla je zakrivilo čudno stališče g. škofa Rožmana. On je dovoljeval slovenskim duhovnikom, da so služili kot kurati (ali bolj pravilno povedano, kot oficirji) v beli gardi, duhovnikom pa, ki so šli v partizane, je prepovedal opravljati obred. S tem pohujšanjem je dal beli gardi kredit, da so se potem lahko gardisti proglasili za vojske Kristusove, partizane pa psoval kot vojsko brezbožnikov. Tako naj bi tisti, ki so verni, lažje spoznali, komu naj sledijo.

Ta način borbe zoper Osvobodilno fronto je sejal smrt med slovenski narod in je po dveh letih svoje zapeljance pripeljal v gestapo, v službo hitlerjevskega, ljudozerskega poganstva. In ker še nihče od teh krivcev ne prizna svoje zablode, zato še danes lije slovenska kri. Kako neki morejo mirno legati zvečer v posteljo in jih ne peče vest, da še niso rekli nobene besede svojim ljudem, katere so speljali na napačno pot, naj prelomijo s Hitlerjem in končajo svoj krvavi in brezupni posel v njegovi službi? Ali pa ni za vse to že prekasno, saj so rupnikovi pod komando gestapovskih oficirjev? In zakaj bi Hitler danes izpustil švabobranci iz svojih krempljev? Boljših gestapovcev, kakor so mu jih nabrali slovenski izdajalci, bi mu ne mogla roditi niti Prusija.

Slovenska šola S. N. Doma

Cleveland, Ohio. — V nekaj tednih, natančni datum bo objavljen pozneje, se prične s poukom slovenske šole S. N. Doma na St. Clair Ave.

Z letošnjo sezijo stopa Slovenska šola SND v 21. leto nepretrganega pouka slovenske. To naznanilo naj bi sprejeli starši otrok z radostjo, ker se jim zopet nudi prilika priučiti svojo otroke v naši slovenski jezik in to popolnoma brezplačno. Kot vsa prejšnja leta, se tudi letos ne bo računalo nobene šolnine za otroke. Slovenska šola je za vse slovenskih

staršev otroke popolnoma prost. Glavno je, da v velikem številu poslušate se prilike in da vpišete svoje otroke v šolo in potem skrbite, da se bodo redno udeleževali pouka, ki se bo vršil ob sobotah po dnevi.

Čast mi je predstaviti javnosti učiteljico Slovenske šole S. N. Doma za sezijo 1944 — 1945 to je Mrs. Antoinette Simič, bivša učiteljica v tej šoli, dolgotrajna tajnica društva Napredni Slovenk štev. 137 SNPJ, pevka pri Glasbeni Matici in rešerka pri dramskem društvu Ivan Cankarju. Ona je pred časom precej let z velikim uspe-

hom učila slovensko mladino v Slovenski šoli SND, ki so danes že vsi odrasli, mnogi od teh so že oženjeni in očetje in matere ter vojaki na raznih svetovnih bojiščih. Mrs. Simič ima velike sposobnosti učiti in voditi mladino v pravo smer. Bila je prva režiserka pri dramskem društvu Ivan Cankarju, ko je razdelila vloge narodne igre "Legionarji" v roke svojim bivšim učencem in z njimi dosegla krasen uspeh na odru S. N. Doma. Da, v mladini je bodočnost in tega se v polni meri zavede Mrs. Simičeva. Zato imamo vsi, ki poznamo njene vrline, veliko upanja, da bo zopet uspešna, kot je bila pred leti, v svojem učiteljskem poklicu v razredih Slovenske šole S. N. Doma na St. Clair Ave. Vsi ji želimo obilo uspeha!

V Slovensko šolo SND se lahko vpiše otroke do starosti 16 let iz vsega Clevelanda in okolice. Ni treba, da živite sama v okolici našega Doma. Dobrodošli ste v Slovenski šoli SND iz vseh naselbin tega okraja. Saj imamo dovolj prostora v Domu za vse učence, ki se hočejo učiti slovenske. Odvisno je sedaj samo od vas, starši, da gledate na to, da za gotovo svoje otroke vpišete v šolo in da jih redno pošiljate k pouku.

Bolj sedaj kot kdaj popreje je važno, da vpišete in pošiljate svoje otroke v Slovensko šolo SND, da se priuče vsaj nekoliko slovenske, kar jim bo prav gotovo kdaj prav prišlo v življenju. Pregovor pravi: kar se je Janežek učil, to zna. V Evropi Slovani mogočno vstajajo in se izkazujejo kot največji junaki sveta. Zato naj nas ne bo sram nikoli, da smo potomci tega odličnega hrabrega rodu in naj bo sedaj nas vseh Slovencev sveta dolžnost, da gledamo na to, da se naši otroci vsaj deloma priuče slovenskega jezika.

Letos se bo podalo na odru S. N. Doma tudi božičnica z mladino — pčenci Slovenske šole S. N. Doma, pod režijo Mrs. Simičeve in sicer v nedeljo 24. decembra, kar je že rezervirano. Važno je, da imate vsi ta dan v mislih in da se udeležite predstave, ker s tem daste veselje mladini do nadaljnjega pouka in obenem pomagajte do finančnega uspeha prireditve, od katerega je odvisna Slovenska šola SND.

Starši, ako hočete, da bodo znali vaši otroci slovensko, tedaj jih za gotovo vpišete sedaj v Slovensko šolo S. N. Doma, v uradu tajnika doma, Mr. Johna Tavčarja, 6409 St. Clair Ave. Zaželjivo je, da vpišete otroke v šolo čimprej mogoče, da se potem pripravijo zadostno število knjig in drugih potrebščin za šolo.

Letos se bo rabilo v Slovenski šoli SND kot glavno učno knjigo dr. F. J. Kernovo Slovensko - angleško berilo, katerih je precejšnje število podaril dr. Kern Slovenski šoli, ki se tudi še vedno živo zanima za naše prosvetne zadeve v S. N. Domu. Dr. Kernu se Prosvetni odbor SND iskreno zahvaljuje za velikodušni dar, ki bo rodil dober uspeh.

V tej seziji se bo rabilo tudi v Slovenski šoli majhno berilo, ki ga je sestavil in pred leti rabil kot učitelj v Slovenski šoli SND pokojni Edvin Primoshic. To delo bo mimografirano in se bo naredilo le omejeno število zvezkov, na podlagi števila prijavljenih učencev. V tem berilu je v jedru zapopadeno vse tisto, kar smo že leta in leta želeli, da bi seznanili naše otroke. O tem berilu bom pisal več v naslednjem dopisu.

Za Slovensko šolo S. N. Doma: Erazem Gorshe, tajnik.

Urednikova pošta

Prispevki za ubogi narod

Cleveland, Ohio. — Cenjeni urednik: Hvala vam za priobčeni dopis v "Enakopravnosti" pretekli teden. V dotičnem dopisu sem omenil, da bom šel naokrog za pridobivanje dobrih in usmiljenih ljudskih src, ki bodo radevolje darovali za naš bojevitost za svobodo in od gladi umirajoči narod v rojstni domovini. Tu danes podajam ime na darovateljev in svoto prejetih darov, katere sem oddal na pristojno mesto rojaku Jos. Otkornu, blagajniku JPO, SS, ki bo od sedaj naprej objavljati darove, katere mu bom prinašal tedensko.

Darovali so sledeči: Po \$2: Cerar's Slovenian Home Bakery, po \$1.00: Louis Rosenfeld, Mrs. Jachno, Miss Markovich, Frank Mihčič, Jack Morell, G. Antal, Barber Shop, B. C. Hardware, Krautheimer Complete Market, Peter Rptis, Parkwood Home Furnishings, Liberty Cap Co., White Shack Shop; po 60c: Irish Lunch; po 50c: Don Pishney Shoe Repairing, Hzinzer, 5806 St. Clair Ave., Cap Shop, Carl Urlick, Allen Cleaners, Tip Toe Inn, St. Clair Hardware, Paul Maynard, Y. Louis Hand Laundry, Norwood Shoe Repair, John Bozich, Sot Rubin Stein; po 25c: Neimenovan, in po 10c neimenovan. Vsega skupaj \$20.45.

V imenu podružnice št. 1 in trpečega naroda v starem kraju, se darovateljem prav iz srca lepo zahvaljujem in se priporočam, da mi rojaki gredo na roke, če je le mogoče, kajti nabiranje prispevkov, pa najsiho še tako plemenit namen, je zelo naporno delo. Spomnite se tiste rečenice, ki pravi: Kdor hitro da, ta dvakrat da v pomoč bednim, ki so potrebni pomoči!

Daj brat! Daj sestra! Daruj! Pomagaj! Pomanjkanje in lakota ni nobena šala.

Herman Grebenc.

Iskrena vam hvala

Euclid, Ohio. — Poverjena mi je naloga, da sem izvoljen aktivnim predsednikom "Euclid Roosevelt-Lausche kampanjskega odbora, kateri je v nedeljo, 10. septembra priredil in proslavil Frank J. Lauschetov dan. Bil je res lep dan in krasna narodna manifestacija, katere nam bo ostala v trajnem spominu. Vežbanih krožkov nastopi, petje slovenskih deklet in dovršen govor častnega gosta Frank J. Lauscheta nam je tako imponiralo, da je v nas vzklopelo srce in nas navdahnilo v radostno veselje. Bil je resnično zgodovinski dan našega političnega in narodnega prepoveda.

V imenu "Euclid Roosevelt-Lausche kampanjskega odbora" se najlepše zahvaljujem vsem članom in članicam tega odbora za veliko požrtvovalnost in neumorno delo v korist prireditve. Iskrena hvala direktoriju Slovenskega društvenega doma za brezplačno uporabo vseh prostorov na dan prireditve. Najlepša hvala lokalnemu slovenskemu časopisu za oglaševanje prireditve, pevkom, ki so obogatili program ter vežbalnim krožkom za njih lep nastop v povorki in pred govorniškim odrom.

Iskrena hvala vsem posetnikom prireditve, ki so prihiteli, da skupno proslavimo Lauschetov dan. Hvala onim, ki so darovali v Lauschetov kampanjski fond in vsem, ki so pripomogli

FOR THEM THE WAR IS OVER.

do lepega moralnega in finančnega uspeha.

V imenu "Euclid Roosevelt-Lausche kampanjskega odbora" apeliram na vse Slovence in brate Hrvate, živče v mestu Euclid, da povezano delujejo z našim kampanjskim odborom, katerega naloga je, da meseca novembra zmaga v načelu Franklin D. Roosevelt in Frank J. Lauscheta demokratska glasovnica.

Toplo priporočam, da se vsi tisti, ki še niso registrirani: ali so vsled opustitve volitev volilno pravico zgubili ter oni, ki so se iz njega v drugi kraj preselili, da se pri volilnem odboru registrirajo, oziroma novi naslov javljajo. Registracija ali transferacija je zelo važno delo, katero mora biti ob pravem času in na pravem mestu izvršeno.

Končno hvala vsem za vse, kar je bilo v korist prireditve storjenega v toplem priporočilu nadaljne ko-operacije za izvolitev Frank J. Lauscheta guvernerja države Ohio in Franklin D. Roosevelta za predsednika Združenih držav. "Združeni ostanemo, razdvojeni pademo".

Frank M. Surtz, predsednik Euclid Roosevelt-Lausche kampanjski odbor.

Vseslovenski kongres v Pittsburghu

Cleveland, Ohio. — Priprave za to veličastno demonstracijo vseh Slovanov so v polnem teku. Društva v Clevelandu so prejela vabila in v soboto, 23. t. m. je otvoritev kongresa v Carnegie Music Hall v Pittsburghu, Pa.

Vsa pooblastila delegatov se morajo poslati na American Slav Congress of Ohio, 703 Public Square Bldg., ali pa na 1005 Berger Bldg., Pittsburgh, Pa. Vlak delegacije odide ob 8. uri v petek zvečer iz Pennsylvanije postaje. Vlaki v soboto zjutraj bodo nekoliko pozni za one, ki hočejo biti pri otvoritvi kongresa, vendar bodo deležni zasedanja zbornice.

Vsi Slovenci, ki nameravajo posetiti kongres, naj se udeležijo sestanka v Slovenskem narodnem domu, St. Clair Ave., v sredo, 20. t. m. zvečer v starem poslopju. Čehi sami imajo nad 60 delegatov samo iz Clevelanda. Vseh delegatov iz Clevelanda pa bo nad 200. Se je čas, da se poleg zastopnikov društva prigrasijo tudi posamezniki. Pridite torej na sestanek v sredo zvečer.

M. I. Lah.

Obiskovalci S. N. Muzeja

Cleveland, O. — Slovenski narodni muzej v S. N. Domu na St. Clair Ave., so obiskali od 5. avg. do 14. sept. sledeči: Bridget M. Kotar, West Newton, Pa.; Pete Rope Jr., Rillinton, Pa.; Mrs. J. Skedel, Cleveland, O.; Frances Vrechek, Chicago, Ill.; Sister M. Victoria Nemanich, OSB, College of St. Scholastica, Duluth, Minn.; Jos. J. Nemanich, Cleveland, O.; Mrs. Frances Zupce, Ely, Minn.; Jennie in Frances Grudnen, Meadowlands, Pa.; Jose-

phine Slapnik, Frank, Pa.; Mary Adams, McKeesport, Pa.; Peter Valenčič, Cleveland, O.; Frank Gaber, Detroit, Mich.; Chas. Peteani, Cleveland, O.; Andrew Oblak in Vincenc Euclidič, Cleveland, Ohio; John M. Stonich, Ninow, Colo.; Mrs. Marie Prislund, Sheboygan, Wis.; Miss Mary Smrekar, Villa Angela, Cleveland, O.; Frank Gregorin in Frank Masle, Little Falls, N. Y.; Caroline Cukajne in Peter Bukovec, Cleveland, O.; Anton in Frances Adamič, Windsor, Ontario, Canada; Primož Kogoy, Cleveland, O.; Chas. Pogorelec, Chicago, Ill.; Frank E. Griben, Eveleth, Minn.; Charles Marold, Cleveland, O.; Leopold Pristow, Export, Pa.; Theresa Gerzel, Aliquippa, Pa.; Frances Milostnik, Sheboygan, Wis.; Mrs. J. in Vilma Bizjak, Ellwood City, Pa.; Anton in Mary Jakich, Barberton, O.; Leo Milostnik in Anton Debevec, Sheboygan, Wis.; Mrs. Mary Pikič, Cleveland, O.; Vincent Arch, Pittsburgh, Pa.; Karl in Mary Poljanec, Cleveland, O.; Leo Jurjovec, Chicago, Ill.; Anthony Jeršin, Denver, Colo.; Jean Pirnat, John E. Zupan, Martin Romih, Anton Crnkovich, Matija Rehberger in Frank Stefančič, Cleveland, O.; Anton Zornik, Herminie, Pa.; Ludwig Mutz, Brooklyn, N. Y.; Dr. F. J. Arch, Pittsburgh, Pa.; Frank Oblak in Michael Bahor, Pittsburgh, Pa.; Martin Skedel, Cleveland, O.; Frank Alesh, Chicago, Ill.; Anton Jankovich, Cleveland, O.; George Lipovšek, Library, Pa.; Jacob Cerar, Brooklyn, N. Y.; Louis Champa Sr., Ely, Minn.; Anna Puncer, West Allis, Wis.; Louis Zupce, Chicago, Ill.; Adolph V. Klanchnik, Chicago, Ill.; Frank Bruce, North Chicago, Ill.; Mary Musich, West Allis, Wis.; Mary Tomšic, Strabane, Pa.; Matt Anzele, Aurora, Minn.; Frank Tomšic Jr., Ely, Minn.; Mary Vidmar, Johnstown, Pa.; Vincent Pugelj, Milwaukee, Wis.; Miss M. Klančnik, Chicago, Ill.; F. Rado Vavpotič, New York, N. Y.; Frances M. Turk, Conemaugh, Pa.; Frances Vider, Chicago, Ill.; Mr. in Mrs. J. J. Havel, Euclid, O.; Mr. in Mrs. John Jamnik, Euclid, O.; Anton Mihelič, John Gorjanc, Joe Zulich, Anton in Antoinette Zorko, Emil in Agnes Kobal, John Habe in Anton Ivančič, Cleveland, O.; Mary Lencek, Jere, W. Va.; Mr. in Mrs. Louis Balant, Lorain, O.; Mrs. Johana Klančnik, Chicago, Ill.; Antoinette Estanek, John in Anna Grile, Mary Kočevar, Ana Zaman, Joseph Grdina, Frances Cyril J. Rovanešek, Mary Gasser, Cleveland, Ohio; Frances Mihevc, Salem, O.; John Bruce, Anna M. Bruce, Mr. in Mrs. Ludvik Vidrick, Lorain, Ohio; Matt in Antonia Lekan, Euclid, O.; Louis Glaser, Pittsburgh, Pa.; John Jančar, Conemaugh, Pa.; Louis Krasna; Frank Sumrada in Frank Jančar, Cleveland, O.; Andrej Vidrich, Johnstown, Pa.; Katka Zupančič, Berwyn, Ill.; Felix Strumbel, Cleveland, O.; Jože Menton, Detroit, Mich.; Jakob Zupančič,

Berwyn, Ill.; Joseph Korsic, Mary Knez, Detroit, Mich.; Joseph Gregorich, Frank Cesen, Katie Bradač, Andrew Modic, Martin Zugel, Herman Grebenc, John Renko in Thomas Mervar, Cleveland, O.; Paul Berger, John Zvezich, Chicago, Ill.; Joseph Zavertnik, Englewood, N. J.; Simon Setina, Joliet, Ill.; John Dormish, Rockwood, Pa.; F. Gosar, Rock Springs, Wyo.; Anton Garden, Frank Zaitz, Angela Zaitz, Mary Praprotnik, Chicago, Ill.; Helena Kousar, Berwyn, Ill.; Martin Menton, Detroit, Mich.; Jennie Padar, Brooklyn, N. Y.; Frank Stefa, Josephine Grdina, Camilus E. Zarnick, Emma Jo Debevec, Sylvia Debevec, Frank Mahnič, Stefania Mahnič, Angela Magovac, Joseph in Jennie Bartol, Jack Tomšich, Blas Novak, Cleveland, O.; Frances in Helena Dermotta, Library, Pa.; Frank Levstik, Lakewood, O.; Sylvia V. Thomas in Judy Selan, Johnstown, Pa.; John in Anna Skoff, Euclid, O.; Mr. in Mrs. Emil Kerker, Cleveland, O.; Josephine Erjavec in Emma Planinšek, Joliet, Ill.; Susan Lalic, Masontown, Pa.; John Savič, New York City.

Tekom konvencije SANSa je obiskalo S. N. Muzej nad 200 oseb, toda se niso vsi registrirali v spominsko knjigo muzeja. Večkrat se je primerilo, da so prišli skupaj v večjih skupinah in so nekateri odšli, brez da bi se podpisali.

Obiskovalci S. N. Muzeja za časa konvencije SANSa so tudi prostovoljno darovali v podporo muzeju v skupni vsoti \$80.20 ter posebej še precej veliko Ohio sales tax znamk, za kar se bo dobilo tudi še nekaj denarja.

Vsem darovateljem se iskreno zahvalim, ker ste podprli dobro stvar in omogočili, da se do drugega leta muzej večje lepši in popolnejše urejen.

Treba bi bilo, da bi se v S. N. Domu vršile pogostejše razne konvencije, ker le na tak način pride pogledat muzej večje število ljudi.

Naš muzej obstoji samo pet let. V prihodnjih petih letih bo najbrže še enkrat večji kot je sedaj in mnogo popolnejši kot je sedaj. Upam, da boste k temu cilju pomagali vsi, ki ste S. N. Muzej že videli in tisti, ki ga še niste videli. Naš S. N. Muzej raste od dneva do dneva in dobiva razne zanimivosti od dobivanja iz vseh krajev Amerike. Mnogo obljub je bilo podanih ob zadnji razstavi, da bomo imeli v muzeju še to in ono, ki je važno in zgodovinsko. Upam, da vsakdo svojo obljubo ali slej izvede in da res dobimo skupaj tiste zanimivosti, ki so drugi srečamo v muzeju. Srečamo vsi prijetno presenečenje, ker bo tedaj vse lepše in popolnejše urejeno, kot je bilo sedaj. Hvala vsem za obisk in darove, pa ne pozabite v bodoče na naš muzej. Pozdrav!

Za Slovenski narodni muzej: Erazem Gorshe, tajnik in upravitelj.

GOZDOVNIK

Povest iz ameriškega življenja

Spisal KAROL MAY

(Nadaljevanje)

"Vi imate svojo voljo, grof Antonio; ali zakon savane se glasi: Kdor zanikava, izrazuje s svojim molkom, da je kriv, in da se mu je vse dokazalo. To dobro pomislite! V travni, v stepi ne velja naslov, imenitno ime, ampak le, kolikor si moža. Kdor neče pasti, mora znati, kako se mu je braniti. — Pepo Dormiljon, govorite!"

"Toženec je umiril soprogo svojega brata, grofice donno Luisa de Medijana v gradu Elančovskem."

"Pepo Dormiljon, navedite dokaz!"

"Dokazi so v obtožnici, ki vam jo podajem."

Dormiljon pripoveduje svoje doživljanje v oni noči v Elančovih. Diaz ni mogel drugače, kakor da se je čutil popolno uverjenega o krivdi grofovi.

"Don Arečiza, obžalujem, da moram vse verjeti, kar je povedal ta sennor."

"Mislite, kakor hočete. Na podlagi golega mnenja pa se ne sme nihče obsojati. Povedba še ni dokaz. Dovedite priče!"

"Zakon savane ne tirja prič za vsaki slučaj. Prepričanje zadostuje, da se izreče razsodba. Pozivam vas, povejte naravnost, je li ste učinili umor ali ne!"

Preponosen je bil dati izjavo, pripoznati, ali pa izreči laž, ki bi ga morda ne bila mogla rešiti.

"Vaše molčanje se jemlje kot potrjenje. Vam se je dokazalo: umor in detorop. Kam je otrok prešel?"

"Vaša vprašanja so odveč. Ne morem vam dati nobenega pojasnila."

"Govorite dalje, sennor Pepo!"

VAŠ NAJBЛИЖИ URAD ZA NABAVO

1944-45 vozniških licenc

(DRIVER'S LICENSE)

je sedaj odprt na

633 E. 185 St., poleg Pick-n-Pay

Prinesite seboj vašo sedanjo licenco

LEE HASSETT, Deputy Registrar

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 5833

Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.

COLLINWOODSKI URAD:

452 East 152nd Street Tel.: KENmore 3118

UNITED NATIONS FACTS

STEADY REPAIR JOB!

GERMANS TWICE REBUILT TAIL TUNNEL NEAR CULOZ; FRENCH PATRIOTS DYNA-MITED IT A THIRD TIME WITHIN A MONTH BREAKING NAZI SUPPLY LINES.

1 OUT OF EVERY 10!

TEN PERCENT OF ALL DUTCH COASTAL CRAFT SUPPLY UNITED FORCES IN NORMANDY.

Lieut. Gen. ROBERT H. S. LIM

CHINA, WITH ONLY 1 DOCTOR PER 45,000 PEOPLE AT THE START OF THE WAR, HAS TRAINED THOUSANDS OF MEDICAL OFFICERS IN SCHOOLS ORGANIZED BY GEN. LIM.

Patton-Bradley Tour Brittany

Lieut. Gen. George S. Patton, left, and Lieut. Gen. Omar L. Bradley, are shown aboard a C-47 plane used on a tour of the Brittany peninsula. General Bradley's troops cover so much area in France that he finds it necessary to use a plane to visit the farflung fronts. In the plane was a jeep, used by the generals on tour.

pogojno potrebna, kajti jaz vas vprašam, jeli se priznavate krivega umora?"

Zopet molči vprašanec.

"Potem priznate svoje dejanje, in to moremo —"

Obstane sredi stavka. Izza piramide se je slišal grozen krik, ki je preglasil šumenje vodopada, in potem neko butanje, kakor bi nekaj težkega padalo iz visočine v globočino.

"Kaj je to?" poizveduje Pepo.

"Človek, kateremu se je nesreča pripetila; moramo takoj pogledati, kaj tam..."

"Stojte!" prekine ga Kanadčan; vi ne smete zapuščati svojega mesta brez potrebe. Jaz pojdem preiskat, kaj je."

Kanadčan hitro izgine za Indijanovim grobiščem. Ostali so čakali molče, da se vrne, kar se zgodi po preteku dalj časa. Prišel je na rami težko kepo zlata, po Oročeju izluščeno iz stene. Vzame grudo, pa jo dene Fabiju pred noge.

"Zlato!" klikne Fabij, ogledujoč velikanski kos dragocene rude.

"Santa Laureta," oglasi se Pepo: "ko bi se me bil držal ta gumb, ko sem na državne troške stradal — kje si ga našel, Rdoles?"

"Kje ste dobili to grudo, oče moj?" poizveduje Fabij.

"Tam zadaj, na kraju ponora, v katerega voda pada. Baraha je kriv, da sem našel ta čok. Kepa je rasla za slapom v skali. Oročaja je spuščal Baraha po lasu navzdol, pa je bil spuščeni Oročej našel smrt v globini."

Pepo dvigne oko nehote proti kraju piramide ter šepne tovarišu: "Tam gori okoli groba se drži Kučilo."

"Kučilo? Morilec, ki ga potrebujemo? Je li si ga prav videl? Tega moramo imeti! Ti pojdi ob levi strani grobišča ter plezaj od zadaj navzgor; hotel bo pobegniti, a jaz ga prestrežem na desni."

Pepo prime svojo puško, pa jo mahne v naznanjeni smeri okoli piramide. Pride in se priplazi na vrh grobišča, a — ne najde nikogar. Kar hitro je bil zopet zdolaj, pa stopi k Kanadčanu:

"Doli jo je popihal. Na levi je ni mogel odnesti, sicer bi ga bil opazil."

"Ne desni tudi ne, sicer bi bil meni v roke priletel. Moral jo je pobrisati s severne strani. Poglejva, če mu je najti sled."

Med jezerom in med severno panogo Indijanovega grobišča se je raztegal kos zemlje, kamenit tako, da nobena noga ni mogla puščati znamenja. Vendar pa je oko Kanadčanova izprežalo na skalovitih tleh kratak bel potepljaj, ris, ki je bil videti, kakor bi ga bila drhtajoča roka z železnim risalom naredila.

"Tukaj je hodil, Pepo! Poglejva — da, tu je kremen, na katerega je bil stopil in s katerim je napravil ta potezaj. Smer zarisa, ki ga je napravil kremen na skali, ta nama dopoveduje, da je šel Kučilo naravnost proti jezeru."

Korakata na kraj vode, ali po daljšem iskanju ne najdeta nobenega sledu in že se je Pepota

"Dobro došli, don Kučilo," pozdravlja Diaz mraza trepetajočega. — "Menil sem, da ste se za dalj časa od nas poslovili. Zdaj stojite ob travanski seditvi, kakor ste mogli pač od tam gori opazovati ter nam boste dali nekaj pojasnil o stvarih, katere nam don Estevan trdovratno zanikuje. Stopite bližje!"

"Odklanjam to pričo!" ugovarja Arečiza.

"Iz kakega razloga?"

"Ker ga imam sam tožiti."

Pepo občrta podobni obroček kakor poprej za don Estevana ter zapove Kučilu:

"Stopite v ta krog in bodite uverjeni, da ste izgubljeni, ako se drznete prestopiti ga. — Govorite, grof Antonio de Mediana!"

"Tožim tega človeka umora na gambusinu Marku Areljanu."

"Kaj imate, odvrniti, Kučilo?"

Vprašanec se ozira, kakor bi bil v vročnici. Tajiti je bilo nemogoče. Kaj res ni izhoda rešiti se, nobenega izhoda za beg? Morda. Toda poprej je hotel izliti svoje maščevanje na moža, ki se ga je bil za hudodelstva posluževal, zdaj pa tako sramotno ga izdal.

"Nič!" odgovori Kučilo.

"Potem priznavate, da ste morilec Marka Areljana?"

"Sprla sva se bila, on je podlegel."

"Da. Sprla sta se, ko je on spal, vi pa bdeli, in tako je moral ostati. Zakon savane ima le eno kazen za tako delo. Primo-

SMASH THE AXIS BUY WAR BONDS

"I THINK AN AUTOPSY WILL REVEAL APPLES AND FUDGE!"

NOVICA

IMA LE TEDAJ

SPLOŠNO VREDNOST KO JO IZVE JAVNOST

KADAR SE pri vaši hiši pojavi kaj novega, ki bi zanimalo vaše prijatelje in splošno javnost, sporočite tozadevno na

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.

HEnderson 5311

Novice radevolje priobčujemo brezplačno

ENDS LEAKY BASEMENTS

Reardon's

BONDEX

WATERPROOF CEMENT PAINT

REG. U.S. PAT. OFF.

STENSKI PAPIR

tisoče vzorcev

Linolej, barva, itd.

J. BERGER

6919 Superior Ave. EN 3659

852 E. 185 St. IV 6250

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnika, bodi izvlečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobite v vaše polno zadovoljstvo pri dr. Župniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušča. Uradni naslov:

vhod na 62. cesti

Knašovo poslopje

6131 St. Clair Ave.

NOVA IZDAJA

Angleško-slovenski besednjak

(English-Slovene Dictionary)

Sestavil Dr. F. J. Kern

Cena \$5.00

Dobi se v uradu

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 E. 61 St.

HE 2730

Zakrajsek Funeral Home, Inc.

6016 ST. CLAIR AVENUE

Tel: ENdicott 3113

SPECIAL MAIL OFFER

PHOTO ENLARGEMENTS

DELIVER BY MAIL

TWO for only 15¢

GUARANTEED \$1.00 VALUE

Send film negative of your favorite photo to Thrifty Dan with only 15¢ (either coins or stamps) — you will promptly receive TWO 8 x 5 1/2" Luxuriant enlargements on beautiful, double weight Eastman Portrait paper. Satisfaction or money back guarantee. This "get acquainted" offer is limited to act now.

Send your film or negative on just 15¢ for TWO enlargements.

If you do not have a film or negative, send a picture or snapshot, but include 25¢ extra for making a new negative.

Mail to THRIFTY DAN "The Camera Man"

PARIS AVE. and COTTAGE GROVE ST.

GRAND RAPIDS 2, MICHIGAN

only 15¢ for TWO beautiful photo enlargement

ZNAMENJE ŠTIRIH

LONDONSKA POVEST

ANGLEŠKI SPISAL A. CONAN DOYLE

S pisateljevim dovoljenjem poslovenil D. B.t.n.

(Nadaljevanje)

"Vam se ni treba ničesar bati, gospod Šolto," mu reče Holmes in ga prijazno potaplja po rami, "poslušajte moj nasvet in pojdite takoj na policijo v svojo stvar naznanit. Pomagajte policiji, kar se da, da pride zločinca na sled. Midva bodeva pa tu počakala, da se vrnete."

Mali mož, napol že v omotici, je slušal in čula sva ga, ko je stopal v temi po stopnicah doli.

ŠESTO POGLAVJE

Šerlok Holmesov dokaz

"Sedaj, Watson, imava pol ure časa," je rekel Holmes in si mel roke, "treba ga dobro porabiti. Čeprav mi je slučaj, kakor sem vam prej rekel, že skoro popolnoma jasen, se vendar ne smeva prepustiti preveliki zaupnosti. Zdi se sicer, da je stvar čisto priprosta, a vendar so lahko zadaj še vse druge reči."

"Priprosta" sem vzkliknil jaz. "Gotovo," je odgovoril s samozavestjo vseučiliškega profesorja, ki na kliniki razlaga bolezni pred svojimi učenci. "Vse dajte se, prosim, tja, v kot, da ne napravijo vaše stopinje kake zmede. No, sedaj pridemo k stvari sami. Najprej kako so prišli in kako so odšli zločinci? Vrat od sinoči ni nihče odprl. Kaj pa je z oknom?"

Vzel je svetilko v roko in pričel svoje opazovanje, vedno nekaj godrnjaše sam zase.

"Okno je od znotraj dobro zaprto. Okvir popolnoma nepoškodovan. Nobene odprtine od strani. Odprimo ga. Nobenega žleba v bližini. Do strehe se ne more priti. Toda en mož je pa gotovo zlezal skozi okno. Prejšnjo noč je nekoliko deževalo. Tu na podzidu se pozna v vlažnem pragu odtis noge, in tu je okrogla sled, in tu na tleh zopet ena, in tam pri mizi še ena. No, le poglejte sem, Watson! To je gotovo lep dokaz."

Videl sem majhne, umazane kroge, ki so se dobro poznali na tleh. "To niso sledovi človeške noge," sem rekel.

"Seveda na, toda za naju še veliko večje vrednosti. To je odtis lesene noge. Tukaj pod oknom na podzidu vidite sled čevlja — težak škorenj s široko, okovano peto — in takoj zraven pa sled lesene noge."

"To je bil mož z leseno nogo!"

"Čisto prav. Toda pri tem je imel še nekdo drugi opraviti — zelo spreten in podjeten zaveznik. Ali si upate, doktor, tu gor po zidu splezati?"

Pogledal sem skozi odprto okno. Luna je svetlo obsevala na stran hiše. Stala sva dobrih šestdeset čevljev visoko od tal, toda nikjer nisem mogel zapaziti nobene opore za nogo, da, tudi nobene razpoke v zidu ni bilo videti.

"To je popolnoma nemogoče," sem odgovoril.

"Brez pomoči, prav gotovo. Toda, mislite si, da imate tu zgoraj prijatelja, ki vam spusti trdno debelo vrvo ob zidu navdol, potem ko je pritrdil na močno kljuko, kakor jo vidite tu v zidu. In, da ste čvrsti mož, vam bo gotovo mogoče, vsaj jaz bi menil, plezati po vrvi navzgor, četudi z leseno nogo. Seveda nazaj bi šli po isti poti, vaš pomagač pa bi potegnil vrvo navzgor, jo odvezal od kljuke, zaprl zopet okno od znotraj, potem pa odšel, koder je prišel."

"Pri tem je pa še pripomniti," je nadaljeval, medtem ko je tipal vrvo s prsti, "da je bil naš prijatelj sicer dober plezalec, a nikakor ne mornar, kajti ni i-

mel utrjene kože na roki. Moje povečevalno steklo mi kaže več sledov krvi na vrvi, posebno proti koncu, iz česar sklepam, da se je pustil z veliko hitrostjo na tla in si pri tem močno opraskal dlan."

"To je lahko vse res," sem odgovoril, "ampak jasna pa meni stvar raditega še vendar ni. Kaj pa je z njegovim skrivnim zaveznikom? Na kakšen način je pa ta prišel v sobo?"

"Njegov zaveznik?" je nadaljeval Holmes, premišljeval. "Ta se je pa izdal na zelo zanimiv način in ne zgodi se kaj takega vsak dan. Jaz mislim, da bo ta zaveznik pokazal čisto novo pot našim zločincem, kako se mora delati — kajti podobne slučaje najdemo samo še v Indiji in če se prav spominjam, tudi v Senegambiji."

"Kako pa je vendar prišel noter?" sem vprašal drugič. "Vrata so bila zaprta, okna ni bilo mogoče doseči. Ali je morda prišel skozi dimnik?"

"Dimnik je preozek. Tudi jaz sem že mislil na to."

"No, torej kako?" sem radovedno vpraševal dalje.

"Kakor vidim, ne boste nikoli umeli mojega načela," je odvrnil on, majaje z glavo. "Kolikokrat sem vam že rekel, da je treba najprej v nemar pustiti vse nemogoče slučaje, kar pa ostane, mora biti pravo, naj bo še tako neverjetno. Torej mi vemo, da ni prišel niti skozi vrata, niti skozi okno niti skozi dimnik. Dobro vemo tudi to, da se ni mogel skriti v sobi, ker v njej ni nobenega skrivališča. Odkod je torej prišel?"

"Skozi luknjo v stropu" sem vzkliknil.

"Seveda, ni dvoma. Prosim, prinesite torej luč in pojdiva preiskat gorenji prostor, — skrivni prostor, kjer je bil najden zaklad."

Sel je po lestvi navzgor, prijel se z rokama za tram in se dvignil v podstrešje. Tu se je vlegel na tla, prijel svetilko in mi svetil ž njo, medtem ko sem se jaz plazil za njim.

Prostor, v katerem sva se sedaj nahajala, je bil približno 3 metre dolg in dva širok. Tla so bila narejena iz tramov, med njimi pa so bile tanke late, ometane z malto, tako, da se je pri hoji moralo stopati z enega trama na drugega, sicer bi se bil strop udril. Strop se je zoževal proti vrhu v konicast obok, in tako sva stala najbrže pod pravo streho cele hiše. Prostor je bil popolnoma prazen, le več-

leten prah je na debelo nakopičen ležal na tleh.

"Ga že imamo," reče Holmes ter položil roko na posevno steno, "tukaj je strešno okno, ki se gre skozenj na streho. Če ga odprem, vidim po strehi, ki se prav zložno znižuje. Tu je torej eden izmed njih prišel noter. Oglejva si še natanko, morda pa najdeva še druge sledove."

Držal je svetilko pri tleh; drugič sem že opazil ta večer na njegovem obrazu strah in začudenje. Šel sem za njim, a mraz me je spreletal po hrbtu. Na tleh so se poznali sledovi gole noge — razločno in prav izvrstno vpodobljene, toda komaj polovico tako velike, kakor stopalo navadnega moža.

"Holmes", sem šepetal, "otrok je storil to grozodejstvo."

On pa je bil takoj zopet miren.

"Osupel sem bil za trenutek," je rekel, "a stvar je čisto naravna. Ako bi bil količkar pomislil, bi bil moral vse to že naprej vedeti. Tu zgoraj ne bodeva nič posebnega več odkrila; pojdiva torej zopet doli."

"Kako si pa tolačite te sledove nog?" sem ga takoj vprašal, kakor hitro sva stala zopet na tridih tleh.

"Moj ljubi Watson, zberite vendar enkrat svoje misli," je vzkliknil skoro z rdečo nepotrpežljivostjo. "Saj poznate mojo metodo. Poskusite jo še vi, in priti morate gotovo do istih zaključkov kakor jaz."

"Jaz se ne morem prav ničesar spomniti, kar bi mi stvar razjasnilo."

"Kmalu vam bo vse jasno," je odgovoril malomarno. "Tu menim, da ni nobene važne reči več, a vendar hočem še pogledati." Hitro je potegnil povečevalno steklo in centimetrsko mero iz žepa in je preiskoval sobo, po kolenih se plazil ter meril, primerjal in prevdarjal. Njegov dolgi, špičasti dops se je pri tem iskanju sukal samo za par col nad tlemi in njegove globoko ležeče oči so se mu svetile prav kakor kaki roparski ptici. Podoben lovci, ki zasleduje sled divjačine, se je pomikal tiho, a vendar urno sedaj sem, sedaj tja. Medtem, ko sem opazoval njegovo početje, se mi je nehote vsilila misel, kako strašen zločinec bi bil lahko on postal, ako bi to svojo zmožnost in zvitost porabil ne v obrambo pravice, ampak v ravno nasprotno namene. Neprestano je nekaj godrnjal predse, slednjič pa je glasno vzkliknil z veseljem glasom:

"Srečo imava! Sedaj naju bo stalo le še malo truda. Prvi izmed njih je imel nesrečo, da je stopil v kreozot. (Oljnata tekočina.) Glejte, tukaj pri strani se pozna sled njegove majhne noge. Steklenica se mu je ubila in zopetna tvarina se je razlila po tleh."

"In kaj potem?" sem rekel. (Dalje prihodnjič)

Mali oglasi

Madame Stoner

Nadarjena bralka misli in svetovalka
1875 E. 79th St.
med Hough in Euclid Ave.
Posvetujte se z menoj o vaših življenjskih zadevah. Če ste v kakšni zadregi, obrnite se na osebo, ki vam lahko pomaga.
Odprto dnevno od 11. zj. do 8. zv.

PEKARIJA

25 let v obstoju se prodaja po pravniški ceni. Prodaja vdova, ki je bila ves čas lastnica. Tedenski dohodek je \$500. Vsa moderna oprema, nizka najemina. Zglašite se med 2. in 3. uro popoldne. 4938 Payne Ave.

ZA PRIHRANEK — PRIMERJAJTE NAŠE CENE
Pohištvo, preproge, peči, električni pralni stroji, ledenice, radio aparati in godbeni instrumenti.

SMERDA'S 5800 Broadway
Preko 30 let zanesljivosti

Mike's Electric Service

Ekspertno popravilo na vseh izdelkih pralnih strojev in vacuum čistilcev.
Delo jamčeno — cene zmerne.
11706 Union Ave., WA. 1895

Harold Furniture Co.

708 East 185th St.
FINO POHIŠTVO PO ZMER-
NIH CENAH
Dajemo Eagle znamke — in lahke pogoje za odplačevanje

Dajte vaš fornec očistiti sedaj! Boljša postrežba in boljše delo. Fornec in dimnik očiščen po "vacuumu"

\$4 do \$6

National Heating Co.

Postrežba širom mesta
FAirmount 6516

Popravljamo vsakovrstne RADIO APARATE

Imamo slovenske plošče
Beachland Radio Electric
774 E. 185th St. — KEn. 7123

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3028
Prvovrstna popravila na vseh vrstah radio aparatih

Pridite in oglejte si našo zalogo novih spomladanskih zastorov in "draperies."
PARKWOOD HOME FURNISHINGS
7110 St. Clair Ave.
Odprto ob večerih

German Road Blocks Fail to Halt Allies

The Germans spend considerable time and supplies in erecting blockades which prevent the rapid advance of Allied armies. The blockades had little effect as noted by rapid progress being made in France. Left, German road block along the water front in St. Raphael, southern France. Another type of block, shown at right, was used in Paris.

Za delavce Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKE ZA OSKRBNICE

za poslopja v downtownu
Polni čas šest večerov v tednu
od 5.10 pop. do 1.40 zj.
Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo
Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se
Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah
The Ohio Bell Telephone Co.

Napravimo zmago sigurno!

Izvrstna prilika za delo pri 100% izdelovanju kritičnih vojnih predmetov.

Potrebuje se moške

PACKERJE IN NAKLADALCE
Shear operatorje in pomočnike, punch press operatorje in pomočnike, line inspektorje,
METAL STAMPING INSPEKTORJE
Geometric Stamping Co.

VOJNA TOVARNA

1111 E. 200 ST.

IV. 3800

MOŠKI IN ŽENSKE

KAJ BOSTE DELALI, KO BO VOJNE KONEC? ALI VAM SIGURNOST DELA KAJ POMENI?

Ali bi vam ugajalo delati za kompanijo, ki je enak material izdelovala zadnjih 20 let?

Nam ni treba premenjati strojev, orodnih dies, itd.

INVESTIGIRAJTE TO

MNOGO VAŠIH PRIJATELJEV IN SOSEDOV JE TU ZAPOSLENIH V MODERNIH TOVARNAH, POD ČISTIMI, ZDRAVIMI DELOVNIMI POGOJI NA VSEH ŠIFTIH

Izkušnja na našem delu ni potrebna

Plačali vam bomo za pričetek visoko plačo od ure

Plača od komada in bonus se plača po kratki dobi na večini del

TOVARNIŠKI

Grinders
Lathe
Milling
Machines
Drill Press
Polishers
Težaki
Timekeepers
itd.

Zglasite se danes
Naši uradniki bodo
pojasnili vse podatke.

URADNIŠKI

Tipkarice
Stenografinje
Klerkinje
itd.
Ure: ponedeljek
do petka 8. zj.
do 5. zv. —
sobotah 8. zj. do
2. pop.

Ohio Crankshaft Co.

3800 HARVARD AVE.

na Harvard—Denison poulični

Ženske za delo

Začetnice sedaj lahko ob začetku dobijo polno plačo. Mi vam pokažemo kako.

60 let stara firma

Dobra bodočnost

Assemblers

Punch Press operatorice

Solderers

Strojne operatorice

Inspektorice

Dnevni in nočni šift

Dobra plača od ure in overtime in plača od komada

10 ur dnevno

5-dnevni delovni teden

Bishop & Babcock Mfg. Co.

1285 E. 49 St. — od St. Clair

MOŠKE IN ŽENSKE

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZAČETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, & ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na

EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.

Za delavce

Dovoljeni nam je uposliti pri vhodu

POTREBUJEMO

ARC WELDERS

KOVAŠKE POMOČNIKE

STROJNE OPERATORJE

POWERHOUSE

POMOČNIKE

PLAČUJEMO DOBRO PLAČO OD URE, BONUS NA PRODUKCIJI, IN POSEBNI BONUS

Apeliramo na vas, ker živite prav v tej naselbini, in je vam mogoče iti na delo peš, da se vam ni treba drenjati dolge ure na poulični železnici, kar smatramo, da je mnogo vredno.

Johnston & Jennings Co.

877 ADDISON (od St. Clair)

DOVOLJENO NAM JE

UPOSILITI PRI VRATIH

Delo dobijo takoj

Strojni operatorji

Punch Press operatorji

Drillpress operatorji

Broch operatorji

Znotranji in zunanji brusarji

Milling Machine operatorji

Dip Tank barvarji

Prekladalci materiala

Visoka plača od ure in "overtime"

Stalno delo

Morate imeti Statement of Availability

The Cleveland Tractor Co.

19300 Euclid Ave.

Mali oglasi

Dve opremljeni sobi

se odda v najem; ena je za dve osebi, druga za enega. Gorkota. Se lahko tudi kuha. Za naslov se poizve v uradu tega lista.

Išče se

opremljena soba za priletnega treznega možkega; pri mladi družini. Kdor ima za oddati, naj pusti naslov v uradu tega lista.

Odda se v najem

Stanovanje s 3 sobami se odda v najem za majhno družino; na E. 161 St. Vpraša se na 1223 E. 175 St.

Stanovanje v najem

Odrasli družini se odda v najem 5 sob in kopalnica. Lahko se razdeli na tri spalne sobe. Naslov se poizve v uradu tega lista.

Naprodaj je

4-družinsko poslopje, v katerem je tudi delikatesna in tobakna trgovina. Dober dohodek. Radi nespornoma v družini se prodaja pod ceno očitno. Zglašite se med 10. in 11. uro popoldne na 3358 W. 48 St., vogal Storer Ave.

ČE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopijih in domačih hišah.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave. — CH. 8374-8375
Ob večerih: ME. 4767